

Очи-ты на дѣте-то сѣ много либавы, затова гы врѣди всяка свѣтлина, всяка брѣза промѣна. Грыж-ливы майкы тврѣдѣ добрѣ пазять да не бѣе свѣтлина само откамѣ еднаѣ странѣ на дѣте-то, кога спи, за-что-то инакѣ лесно може то да стане кривогадо, зираво. Така сѣщо не е добрѣ да ся оставя дѣте-то за много врѣмя затворено у стаѣ-тѣ, зачто-то то вѣтрѣ лесно бы могло да ся приучи да гляда и да различява само близны нѣчта, та така бы станѣло кѣсогадо. Оттука и излиза да има по градища-та повече кѣсогады хора, отъ колкото по села-та, дѣто млады-ты очи на дѣтца-та поотрано гядають вѣнѣ по поле-то надалечѣ.

Сѣ гяданіе дѣте-то назира прѣдмѣты-ты, опознава гы и така опознава и свое-то си тѣло. Както ся буди око-то отъ образы, начинены отъ свѣтли-нѣ-тѣ, что отмѣтатъ отъ себе прѣдмѣти-ти, кога гы гядамы, така сѣщо ся пробужда и разумѣ-тѣ отъ оныя отвлѣчены наумны образы, които ся выкатъ *прѣдставленія*. Чтомѣ почне разумѣ-тѣ да съзира и лови тыя прѣдставленія, врѣмя е вече да ся начне и въспитаніе-то на разума на дѣте-то.

Найнапрѣждѣ трѣбува да ся сочатъ на дѣте-то найблизни прѣдмѣти отъ вещественный свѣтѣ, за да гы мѣри сѣ ума си, да гы сравнява и раличява; да му кажемѣ имя-то на прѣдмѣта или неговы-ты свой-ства. Нѣ всичко това трѣбува да ся врыши полегка, помалко, зачто-то отъ много-то прѣтоваряніе разумѣ-тѣ ослабѣва, както и безпрѣстайна-та силна свѣ-тлина врѣдяше очи-ты. Послѣ трѣбува да гядамы да размѣнявамы наукѣ-тѣ и да не оставямы дѣте-то да си врьти вниманіе-то все около единѣ сѣщый прѣдмѣтѣ, зачто-то могло бы отъ това да излѣзе, да